

Dictamen 10.2006

sobre el Projecte de decret d'aprovació dels
Estatuts de l'ens Infraestructures Ferroviàries de
Catalunya

Índex

DICTAMEN 10/2006 sobre el Projecte de decret d'aprovació dels Estatuts de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya.....	2
---	---

DICTAMEN 10/2006 sobre el Projecte de decret d'aprovació dels Estatuts de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per la Llei 7/2005, de 8 de juny, el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, en la sessió extraordinària del dia 6 de juny del 2006 aprova el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data 12 de maig del 2006 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya un escrit tramès pel conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya en què sol·licitava l'emissió del dictamen de caràcter preceptiu, previ a la seva tramitació, del Projecte de decret d'aprovació dels Estatuts de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya.

Conjuntament amb el Projecte de decret es va rebre la Memòria que inclou els antecedents i el marc normatiu, la justificació del Projecte de decret, els punts destacables, la valoració econòmica i de la perspectiva de gènere i el llistat de disposicions afectades.

La sol·licitud de dictamen va ser traslladada als membres del Ple. La Comissió de treball de desenvolupament territorial i medi ambient es va reunir el dia 1 de juny i va elaborar la proposta de dictamen.

Context normatiu

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en l'article 8.2, encomana a la Generalitat, entre altres funcions, la de facilitar la participació de tots els ciutadans i les ciutadanes en la vida política, econòmica, cultural i social. D'altra banda, l'article 52 de l'Estatut d'autonomia faculta la Generalitat per constituir institucions que fomentin la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social en el marc de les seves competències.

II. CONTINGUT

El Projecte de decret consta d'un preàmbul, una disposició addicional, una disposició derogatòria, una disposició final i un annex constituït per vint-i-un articles distribuïts en quatre capítols.

En **el preàmbul** s'exposa que el Projecte de decret desenvolupa les previsions que la Llei 4/2006 ferroviària conté sobre l'ens Infraestructures ferroviàries de Catalunya com a empresa administradora de les infraestructures ferroviàries.

La **disposició addicional** manté la vigència de les designacions de la presidència, les vocalies del consell d'administració i la direcció general.

La **disposició derogatòria** deroga el Decret 282/2003.

La **disposició final** estableix l'entrada en vigor del Decret.

L'annex desenvolupa els estatuts de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya.

El **Capítol 1**, articles 1 a 3, regula la naturalesa, objecte i funcions de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya.

El **Capítol 2**, articles 4 a 6, regula el règim jurídic de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya i de la contractació que aquest faci.

El **Capítol 3**, articles 7 a 14, regula els òrgans de govern de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya: el Consell d'Administració i el director o directora general. Així mateix, regula la Secretaria del Consell d'Administració i preveu la suplència de les vocalies d'aquest.

El **Capítol 4**, articles 15 a 21, regula el règim de personal, patrimonial, econòmic i financer de l'ens Infraestructures Ferroviàries.

III. OBSERVACIONS GENERALS

Primera. La Llei 4/2006 ferroviària manté l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya que va ser creat per la Llei 19/2001. La nova llei, que regula els aspectes més bàsics de l'ens sense major concreció normativa, comporta un nou plantejament en considerar globalment les infraestructures i els serveis ferroviaris dins del marc competencial actualment vigent a Catalunya. El CTESC considera oportuna aquesta regulació per adequar aquest ens als continguts de la nova legislació i per garantir la seva gestió mitjançant la regulació precisa de la seva organització i el seu règim de funcionament.

Segona. El CTESC fa una valoració positiva del fet que es tingui en compte la perspectiva de gènere en la designació de les vocalies del Consell d'Administració de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya. Tot i això, considera que atès que es tracta de la regulació dels Estatuts, aquests haurien de detallar la manera en que es concreta la perspectiva de gènere en la composició de l'esmentat Consell.

Tercera. El CTESC troba a faltar en els Estatuts algun tipus de referència a les obligacions de l'ens respecte als treballadors i les seves condicions de treball, així com de les empreses usuàries i contractistes de les infraestructures que l'esmentat ens gestiona.

Quarta. La Llei 4/2006, de 31 de març, ferroviària, ha confirmat el paper cabdal de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya en l'articulació del sistema ferroviari de Catalunya, com a empresa administradora de les infraestructures ferroviàries.

Així, el capítol I del títol IV de la Llei 4/2006 en regula la naturalesa jurídica, que segueix sent la d'un ens públic dels que estableix l'article 1.b.1 del Decret Legislatiu 2/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'estatut de l'empresa pública catalana; l'objecte, que es centra conservar, gestionar i administrar les infraestructures que li adscriu el Govern i, eventualment, en la construcció de noves infraestructures ferroviàries; les competències i facultats que se li atribueixen per al compliment de les finalitats; els recursos econòmics i el règim de fiscalització i comptabilitat.

Pel que fa a l'organització i règim de funcionament de l'ens, la Llei únicament marca les bases i línies generals en establir que l'ens s'ha de regir pel Consell d'Administració i pel director o directora, les funcions dels quals s'han de determinar per reglament.

El CTESC entén que manca fixar el paper dels agents socials més representatius per tal participar en el control social de l'empresa. Per aquest motiu, proposa que s'incorporin representants de les principals organitzacions sindicals i patronals a l'esmentat Consell.

Cinquena. El CTESC vol remarcar el fet que s'hagi adjuntat la memòria corresponent on es detallen els antecedents i la justificació de la normativa a dictaminar, malgrat aquest Projecte de decret no comporta cap increment de la despesa.

Sisena. El CTESC considera que el preàmbul del Projecte de decret que es dictamina hauria de fer esment al present dictamen, atès que aquest és preceptiu d'acord amb l'article 2.1 a) primer de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya.

IV. OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

1. A l'article 2.1 el CTESC proposa afegir dos punts nous amb la següent redacció: "e) Garantir l'acompliment de la legalitat per part de les empreses usuàries de les infraestructures ferroviàries catalanes en matèria de seguretat i salut laborals. f) Fomentar la coordinació entre les diferents empreses usuàries, contractades o subcontractades que participin en les obres de construcció i conservació o utilitzin les infraestructures ferroviàries de Catalunya.
2. El CTESC troba a faltar a l'articulat que no es reculli com a objecte de l'ens les funcions inherents al control de la circulació i la seguretat, sinó que de manera genèrica es limita a recollir en el punt 2.1 a) la gestió i administració de les infraestructures sense recollir de manera expressa la circulació ferroviària.

Cal tenir present que la Ley 39/2003 de 17 de novembre del Sector Ferroviari que transposa la directiva comunitària i que inspira a Catalunya, estableix clarament que l'administració i gestió d'infraestructures comporta la regulació de la circulació ferroviària que sobre la mateixa es produeixi. Conseqüentment, tant la Llei del sector ferroviari com el "Estatuto del Administrador de Infraestructuras Ferroviarias (ADIF)" contemplan, com objecte d'aquest darrer, la regulació, el control i la inspecció de la circulació ferroviària.

En el mateix sentit, i també en matèria de seguretat en la circulació ferroviària, els estatuts de l'ens IFERCAT no recullen tampoc com objecte del mateix l'elaboració de les normes i instruccions necessàries per determinar les condicions de l'operació ferroviària, ni tampoc l'elaboració de procediments per a la investigació i anàlisi dels accidents ferroviaris, ni l'emissió de l'informe al respecte.

En conclusió, el CTESC considera que totes aquestes facultats haurien de ser incloses com a objecte de l'ens IFERCAT que, a més a més, en cap cas podran ser encomanades a tercers. Aquestes facultats haurien de contemplar-se també entre les funcions del Consell d'Administració.

3. El CTESC considera que, respecte a les competències i facultats de l'IFERCAT regulades a l'article 3 del Projecte de decret que es dictamina, s'hauria de mantenir la redacció íntegra de la Llei 4/2006 ferroviària, atès que la redacció del Projecte de decret és més resumida i podria donar lloc a confusió.

4. El CTEESC considera que a l'article 4 del Projecte de decret s'hauria d'esmentar la normativa en matèria de mobilitat com a marc normatiu de l'IFERCAT.
5. El CTEESC considera que a l'article 5.2 del Projecte de decret existeix una manca de concreció sobre els supòsits en els quals l'òrgan de contractació, atenent a la naturalesa del contracte, pot acordar que és suficient sol·licitar ofertes d'almenys tres empreses capacitades per a la realització de l'objecte del contracte.

A més, si es pren en consideració el tercer paràgraf del punt 2, encara queden menys clars quins són els criteris que justifiquen l'excepció que es planteja.

6. En relació amb l'article 5.4 del Projecte de decret, el CTEESC considera que el text hauria de determinar els supòsits i la quantia a partir de la qual l'ens ha de demanar autorització prèvia al Departament de Política Territorial i Obres Públiques per a l'adjudicació i formalització dels contractes.
7. El CTEESC proposa afegir a l'article 8.2, a més del representant d'Obres públiques, al representants dels departaments de Medi Ambient i d'Indústria i Treball.
8. Al final de l'article 8.3 el CTEESC proposa afegir: "(...), que hauria de tendir cap a la paritat de la seva composició del Consell d'Administració". D'altra banda, considera que s'hauria d'especificar quins criteris s'utilitzen per a la designació de les vocalies.
9. El CTEESC valora, en relació amb l'article 9.2 del Projecte de decret, que no té cap sentit parlar de majoria simple dels membres com a criteri de validació de la constitució del Consell d'Administració.

Igualment, el nombre mínim de membres per a la constitució del Consell en segona convocatòria hauria de ser proporcional al nombre de membres del Consell.

10. El CTEESC considera, en relació amb l'article 9.3 del Projecte de decret, que els acords s'haurien d'adoptar per la majoria absoluta dels membres del Consell presents.
11. En relació amb l'article 10.1.f), el CTEESC no comparteix la possibilitat que les administracions públiques, llurs entitats dependents, les mancomunitats o els consorcis puguin constituir o participar de societats mercantils.

Les societats mercantils tenen per objecte l'afany de lucre, objecte que en cap cas ha de regir en el desenvolupament de les competències de l'IFERCAT. Per altra banda, la participació de les administracions públiques en aquestes societats podria provocar situacions no desitjables o il·legals pel que fa a la implicació d'aquestes societats en actuacions de construcció, conservació, explotació o gestió d'infraestructures ferroviàries dins del territori d'actuació de l'administració pública competent.

És per això que aquest Consell no entén la necessitat d'obrir aquesta possibilitat, ja que ja existeixen figures que contempnen la participació del capital privat en els afers públics, com poden ser els consorcis, els convenis, o les societats públiques, i per tant no és necessari contemplar noves fórmules que a més, en aquest cas, no compten amb

el control públic i ciutadà directe.

Per tot plegat aquest Consell demana substituir la redacció del punt f) de l'article 10.1. per la següent:

“f) Aprovar la constitució de societats, empreses o entitats d'altres tipus o la participació en d'altres ja constituïdes que tinguin relació amb les activitats pròpies del seu objecte. En cap cas es podrà participar o crear societats mercantils.”

12. En relació amb l'article 15.2 del Projecte de decret, en el supòsit que personal de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, d'organismes autònoms o empreses públiques passi a dependre de l'IFERCAT, el CTEESC considera que aquest ens s'hauria de subrogar en els drets i obligacions laborals i de seguretat social existents.

V. CONCLUSIONS

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya ha valorat el Projecte de decret d'aprovació dels Estatuts de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en el present dictamen.

Barcelona, 6 de juny del 2006

La presidenta
Mercè Sala Schnorkowski

La secretària executiva
Teresita Itoiz i Cruells